

tmmob

makina mühendisleri odası

BASIN BÜLTENİ

29.12.2023

Meşrutiyet Cad. No: 19/6 Kızılay, 06650 ANKARA Tel: 0.850 495 06 66 - Faks: (312) 417 86 21

<http://www.mmo.org.tr>

E- Posta: mno@mno.org.tr basin@mno.org.tr

TBMM, BAE Yönetimi ile Mutabık Kalınan Enerji İşbirliği Anlaşmasını Onaylamamalıdır

Cumhurbaşkanı'nın Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ziyareti kapsamında, 19.07.2023 tarihinde yapılan anlaşmalar arasında yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Enerji ve Doğal Kaynaklar Alanında Strateji Ortaklık Çerçeve Anlaşması", önceki hafta onay için TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Milletvekillerine anlaşmayı onaylamama çağrısında bulunuyoruz. Çünkü söz konusu anlaşma **ülkemizin egemenlik haklarını ihlal** edici niteliktedir. BAE'nin kârlı bulması durumunda, finansman temin etmesi vaadi karşılığı; birçok alanda **doğal kaynaklar veya elektrik üretim sahaları öncelikli olarak BAE şirketlerine tahsis** edilecektir. Anlaşma ile;

- 1) Henüz deniz üstü rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim potansiyelinin nasıl değerlendirileceğini konu alan bir strateji oluşturulmamış, yol haritası belirlenmemiş, eylem planı hazırlanmamışken 2 500 MW'lık bir sahayı,
- 2) Atılacak adımlar, izlenecek yol haritası saptanmamışken pompaj depolamalı **HES'lerden** 2 000 MW'lık bir dilimi,
- 3) Batarya depolamalı 3 000 MW **RES ve GES** kapasitesini,
- 4) 5 000 MW **yeşil hidrojen veya amonyak** üretim projesini,
- 5) 3 000 MW **doğalgaz santral** projesini,
- 6) 3 000 MW **yerli kömür santral** projesini,
- 7) 6 000 MW **nükleer santral** projesini,

toplamda, bugünkü kurulu gücün yüzde 23'üne karşılık gelen 24 500 MW'lık kapasiteyi yalnız BAE şirketlerine altın tepsi içinde sunma çabasıyla, başta ihale mevzuatı olmak üzere yürürlükteki uygulamalar ve yasalarla çelişen **özel ayrıcalıklar** tanınıyor.

İktidar, bu anlaşmayla başka bir yerde finansman bulamayacağı yerli kömür esaslı santrallara BAE'den kaynak bulmayı ümit ediyor. Bu arayışla birlikte, geçtiğimiz yıllarda Afşin Elbistan kömür madenine büyük yatırım yapacağı iddia edilerek kamuoyuna tanıtılan BAE kökenli TAQA firmasının sessizliğe büründüğünün unutulmadığını belirtmek gerekir. Ayrıca, nükleer santrallerle ilgisi, Güney Koreli Nükleer Güç Santral (NGS) imalatçısı KEPCO'nun ülkelerinde inşa ettiği santralla sınırlı olan BAE'nin, teknoloji alanında Türkiye'ye bir katkısı olamayacağı da açıktır. Dolayısıyla BAE'nin işlevi, sadece, çok büyük olumsuzluklar ve riskler barındıran NGS'ler için KEPCO'nun veya bir başka firmanın ülkemiz topraklarında yer tutmasına destek sağlamak olacaktır.

Söz konusu anlaşmaya göre, enerji yönetimi önce üç ay içinde teklif edeceği projeleri belirleyerek BAE yönetimine iletilecek, izleyen on sekiz ay içinde BAE şirketleri teklif edilen projeleri inceleyecek ve ilgilendikleri projeler için finansman dahil yapım tekliflerini sunacaktır. Bu süre içinde BAE tarafına önerilen tüm projelerin sahaları diğer şirketlerin erişimine kapalı olacaktır. Bu uygulama, BAE şirketlerine tanınan haksız bir avantajdır. Öte yandan, **finansman bulma adına, önümüzdeki dönemde başka ülkelerle benzer anlaşmalar yapılmasının da önü** açılmaktadır.

Ülkemizin doğal kaynakları tüm halkın malıdır ve toplum yararı doğrultusunda değerlendirilmelidir. Cumhuriyetin 100. yılını kutladığımız günlerde, Cumhuriyet ile kurtulduğumuz **kapitülasyonları andıran bu tür anlaşmalarla doğal kaynaklarımızın ve elektrik üretim imtiyazının başka bir ülkenin şirketlerine sunulması** kabul edilemez.

Yukarıda belirttiğimiz sakıncalar nedeniyle TBMM bu anlaşmayı onaylamamalıdır.

Yunus YENER

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Başkanı